

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 132/2025
05.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Јасминке Обућина, чланова већа, у парници тужиоца „Магма експорт импорт“ д.о.о. Нови Сад, кога заступа Ивана Пуповић, адвокат у ..., против туженог АА из ..., кога заступа Гордана Примовић, адвокат у ..., ради недозвољености извршења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3765/24 од 24.10.2024. године, у седници одржаној 05.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3765/24 од 24.10.2024. године, као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Побијаном пресудом Привредног апелационог суда Пж 3765/24 од 24.10.2024. године, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Привредног суда у Новом Саду П 1141/23 од 24.04.2024. године, којом је утврђено да је недозвољено извршење преко износа 7.074.158,33 динара на име главног дуга, 948.732,51 динара на име обрачунате камате до 11.06.2023. године, законске затезне камате на износ од 7.074.158,33 динара почев од 12.06.2023. године па до исплате, које извршење је одређено решењем о извршењу Привредног суда у Новом Саду Ии 311/23 од 27.09.2023. године потврђеним решењем Привредног апелационог суда Иж 940/23 од 16.11.2023. године, које спроводи јавни извршитељ Милинов Живан у предмету Ии 441/23, те се у том делу извршење укида и обуставља даље спровођење извршења. Одлуком из става другог, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 977.864,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужени је благовремено, преко пуномоћника адвоката, уложио ревизију. Истиче да је побијана одлука контрадикторна и неразумљива, а чињенично стање нејасно те утврђено супротно одредби члана 8. Закона о парничном поступку. Указује да је у одлуци Иж 940/23 од 16.11.2023. године, донетој по жалби овде тужиоца као извршног дужника, Привредни апелациони суд заузео став да је након истека петогодишњег рока план престао да обавезује, док је овом одлуком одлучио другачије чиме се стварна правна несигурност. Наводи да је

извршна исправа донета по протеку рока за примену плана па да потраживање није ни обухваћено планом. Сматра да план представља нови уговор али како према туженом није испоштован он, по правилима Закона о облигационим односима, престаје да важи. Напомиње да је супротно одредби члана 81. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу усвојен предлог за одлагање извршења. У смислу образложених навода ревизије, предлага да се побијана одлука преиначи и усвоји жалба.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена апсолутно битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Ревизија се не може изјавити због апсолутно битне повреде из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку на коју ревидент указује наводима о контрадикторности и противречности одлуке, нити се може уложити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Надаље, чињенично стање и оцену доказа вршио је првостепени суд, а не другостепени, па је отуда недозвољено указивање на битну повреду из одредбе члана 374. став 1 у вези члана 8. Закона о парничном поступку јер таква није могла бити учињена пред другостепеним судом. Ревизијски разлози су рестриктивни и прописани у одредби члана 407. Закона о парничном поступку.

Супротно наводима ревизије пресуда није захваћена ни повредом из одредбе члана 374. став 1. у вези члана 359 и 361. Закона о парничном поступку, нити тужени указује којом пресудом је правноснажно одлучено по захтеву ради проглашења недозвољеним конкретног поступка извршења. Дакле, не ради се о пресуђеној ствари.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Привредног суда у Новом Саду Ст 53/14 од 03.06.2015. године отворен је поступак стечаја над тужиоцем, као стечајним дужником. Решењем од 21.12.2017. године потврђено је усвајање Плана реорганизације од 06.06.2017. године са техничким корекцијама са рочишта од 21.12.2017. године. Решење је постало правноснажно 16.05.2018. године. Туженом, као стечајном повериоцу, оспорено је потраживање у износу од 18.666.349,67 динара на име главног дуга и 14.597.956,00 динара на име камате, с тим да ово потраживање припада класи Д. Планом је предвиђено намирење те класе у износу од 53 % признатог дуга са припадајућом каматом, уз примену валутне клаузуле, камате од 1 % годишње са тромесечним еурибором, с тим да се за време почека камата неће исплаћивати, већ се обрачунава и приписује главном дугу. Рок измирења обавеза је 5 година, уз почек од 24 месеца који почиње да тече 15-тог дана од дана правноснажности решења о потврђивању плана, и отплатни период од 3 године. Поступак стечаја над тужиоцем обустављен је решењем Ст 63/14 од 11.06.2018. године. Тужени је, као стечајни поверилац, ради остварења свог оспореног потраживања поднео тужбу, па је Привредни суд у Новом Саду донео пресуду П 2514/21 од 11.02.2022. године, која је постала правноснажна 26.07.2023. године, којом је делимично усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да исплати тужиоцу износ од 13.232.437,61 динар са затезном каматом од 29.04.2015. године па до исплате, с тим да ће се исплата вршити у складу са

условима потврђеног Плана реорганизације који се односе на класу Д у коју је сврстано потраживање тужиоца. Тужбени захтев преко досуђеног, па до траженог износа од 18.666.349,67 динара, са припадајућом каматом, је одбијен. Решењем Привредног суда у Новом Саду Ии 311/23 од 27.09.2023. године, које је потврђено решењем Привредног апелационог суда, одређено је извршење на основу наведене пресуде ради наплате износа главног дуга од 13.232.437,61 динар са затезном каматом од 29.04.2015. године као и трошкова извршења.

Полазећи од правноснажне пресуде Привредног суда у Новом Саду П 2514/21 од 11.02.2022. године и услова за намирење потраживања која су сврстана у класу Д потврђеног плана реорганизације, првостепени суд је, из налаза и мишљења судског вештака, утврдио да потраживање туженог које се намирује под условима плана износи 7.074.158,33 динара главног дуга, 948.732,51 динар обрачунате камате до 11.06.2023. године када је доспео последњи анuitет, те да од наредног дана односно 12.06.2023. године на износ главног дуга тече затезна камата. Стога применом одредбе члана 167. Закона о стечају, те члана 5. и 81. Закона о извршењу и обезбеђењу налази да је тужбени захтев основан.

Другостепени суд прихвата изражени материјалноправни закључак. Налази исправним образложење првостепеног суда да на намирење потраживања туженог под условима плана не утиче то што је план истекао 16.05.2023. године, јер се потраживање може намирити само под условима плана као извршне исправе. Образлаже да је тачно да тужени своје потраживање заснива на пресуди али да је дејство исте ограничено условима потврђеног плана реорганизације. Стога жалбу туженог одбија и првостепену пресуду потврђује.

Врховни суд оцењује да су нижестепени судови правилно применили материјално право.

Одредбом члана 4. Закона о стечају („Службени гласник РС“, бр.104/2009, 99/2011- др. Закон, 71/2012-одлука УС, 83/2014) прописано је да се у стечајном поступку свим повериоцима обезбеђује једнак третман и равноправан положај поверилаца истог исплатног реда односно исте класе у поступку реорганизације, а у члану 48. став 1. да је стечајни поверилац лице које на дан покретања стечајног поступка има необезбеђено потраживање према стечајном дужнику. Одредбом члана 156. став 1. тачка 7. одређено је да план реорганизације садржи јасно назначење да се усвајањем плана реорганизације сва права и обавезе поверилаца из плана дефинишу искључиво у складу са одредбама усвојеног плана, укључујући и ситуацију у којој план није у потпуности извршен, односно у којој се извршење плана обуставља. Према одредби члана 167. став 1. истог прописа, по доношењу решења о потврђивању усвајања плана реорганизације, сва потраживања и права поверилаца и других лица и обавезе стечајног дужника одређене планом реорганизације, уређују се искључиво према условима из плана реорганизације. Усвојени план реорганизације је извршна исправа и сматра се новим уговором за измирење потраживања која су у њему наведена.

Из утврђених чињеница произлази да је у поступку стечаја над тужиоцем, тужени пријавио потраживање које му је оспорено услед чега је покренуо парнични

поступак. У поступку стечаја, правноснажним решењем потврђено је усвајање плана реорганизације од 06.06.2017. године, са техничким изменама са рочишта од 21.12.2017. године. Отуда, супротно наводима ревизије, потраживање туженог обухваћено је планом будући да се план реорганизације односи на сва потраживања која постоје на дан отварања стечаја без обзира да ли су призната или оспорена. План реорганизације се, дакле, у погледу услова и рокова намирења односи и на потраживање туженог. Даље, пресудом која је донета у парничном поступку, и на основу које је дозвољено извршење, одређено је да ће се оно измирити под условима плана. Такво поступање у складу је са напред цитираном одредбом члана 167. став 1. Закона о стечају која императивно прописује да се сва потраживања и права поверилаца и других лица, као и обавезе дужника уређују искључиво према условима плана, и са основним начелом стечајног поступка, из одредбе члана 4. по којој се свим повериоцима обезбеђује једнак третман и равноправан положај поверилаца у оквиру истог исплатног реда, онда када се поступак стечаја спроводи банкротством, односно исте класе у поступку реорганизације. Свако другачије поступање значило би привилеговање поверилаца. Зато је без утицаја и навод да је донета након истека рока за примену плана.

Даље, протеком рока за извршење план не губи обавезујуће дејство, како то неосновано сматра ревидент, јер се услови плана односе и на ситуације у којима план није у потпуности извршен или у којој је извршење плана обустављено, што је такође предвиђено императивном одредбом члана 156. став 1. тачка 7. Закона о стечају. Другим речима, у случају да стечајни дужник не поступа плану, а будући да је и план извршна исправа, поверилац би имао могућност да своје потраживање, оствари било у индивидуалном поступку намирења било у колективном поступку намирења иницирајући поступак стечаја. У оба случаја редуковано.

Када је у питању примена одредбе члана 81. Закона о извршењу и обезбеђењу коју такође оспорава ревидент, она у ст. 1 прописује да ако се извршење о одбијању жалбе заснива на чињеницама које су међу странкама спорне и које се односе на само потраживање, извршни дужник може у року од 30 дана од дана достављања решења о одбијању жалбе да покрене парнични поступак за утврђење недозвољености извршења. Потраживање након доношења решења о извршењу, па и одбијања жалбе против истог, може бити спорно из више разлога: на пример због тврдњи извршног дужника да је након доношења првостепене пресуде делимично намирено или да је престало и сл. У конкретном случају управо се ради о томе да је пресудом обавезан тужилац да плати одговарајући износ под условима плана, без навођења самих услова и редукованог износа, што значи да се извршење фактички могло спровести уз прилагање плана на који начин би се омогућио да се потраживање обрачуна како налаже извршна исправа. Стога је основано тужилац захтевао, иницирањем овог поступка, да се за износ преко оног што туженом припада по пресуди, а која је у свему сагласна плану, извршење одреди недозвољеним. Сам тужени је имао могућност да у складу са начелом формалног легалитета из члана 5. Закона о извршењу и обезбеђењу редукује своје потраживање под условима плана како је одређено пресудом, и у тако мањем износу исто намири у поступку индивидуалног намирења, али како то није учинио, а сама висина међу странкама је била спорна, онда је било места примени одредби члана 81. Закона о извршењу и обезбеђењу.

Нетачно наводи ревидент да је другостепени суд у поступку по жалби на решење о извршењу заузео став да је протеком рока од 5 година план "престао да обавезује". Да је престао да обавезује не би се примењивала ни одредба о доспелости ануитета а другостепени суд управо цени да ли су ануитети, протеком рока од 5 година, доспели.

Врховни суд је ценио и наводе ревизије да је супротно одредби члана 81. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу одложено спровођење извршења, али налази да исто није од значаја за одлуку у овој правној ствари, будући да се законитост таквих одлука може испитивати само под условима које прописује Закон о извршењу и обезбеђењу.

Следом наведеног прилази да је одлука правилна, па је Врховни суд применом одредбе члана Закона о парничном поступку одлучио у изреци.

Како тужени није успео у поступку по ревизији, то му не припадају ни трошкови поступка.

**Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**